

२४
३

अथ

१४
३

ग्रन्थनामः-	पार्वणाश्राद्धप्रयोगः	
कर्तृनामः-	?	
विषयः-	प्रयोगः	

Parvana Shradha Prayog

2235

८४
३

अथ

१४

३

पावन आधुप्रयोगः ॥

पा. आ. श्रीगंगोशायनमः॥ ब्राह्मणोपवेशनाभावेपार्वराश्राद्धप्रयोगः तत
 १ आ. अ. भूमिपंचगाव्येनोपलिप्यंज्वलदंगारेस्संशोधयगौरमृत्तिकया.
 च्छाद्यगोमयेनोपलिप्यतिलान्सर्वेषांश्रुविकिरेत् नारायाण्यमयं
 भूमिसंस्कारोनास्ति किंतु गोमयानोपलेपनंतत्रापि ततश्चाहुं
 तदनपसार्य आहुदेशावरणंचकृत्वापाकेक्षिद्धेक्षिद्धमित्यमि
 धाय आहुसमाप्तिपर्यंतस्थापिदीपस्थानंकृत्वा कुशपवित्रपाणिः
 परकीयभूमौ आहुकरतोद्दमनं भूमिपितृभ्योनमः इतिसर्वप्र
 कारकर्मनंदद्यात् अग्नौ करणानंतरं वा ततः प्राप्सु खञ्जश्च
 म्यकुशत्रतनीततलेः त्रैपुंडरीकाक्षः पुनातु इति आहुदीयद्रव्याणि

विविधवर्तनांश्राद्धविशेषवर्णनं

सिंचेत् अद्यपार्वराश्राद्धमहं करिष्ये इति वाक्यंकृत्वा गायत्रीं
 जप्त्वा पितृणां स्वागतादिप्रसन्नः आगतं वः सुस्वागतं पादप्रक्षालनं
 नमः नमोस्त्वनंताय सहस्रं मूर्तेये सहस्रं पर्यायं क्षिप्रं शिरोरुवाह
 वे सहस्रनाम्न पुरुषाय शश्वते सहस्रकोटीर्युगधारिणान
 मः नमस्ते कर्मलनाभाय नमस्ते जलशायिने नमस्ते कंशा
 वानंतवासुदेव नमोस्तुते निमंत्रणम् सकुशाक्षतदलेः
 पूंगीफलंगृहीत्वा पित्रादित्रयमातासहोदित्रयश्राद्धसं
 बंधिनां पुरुषो माद्रवसनाम्नां विश्वेषां देवानां अद्य कर्तव्यं
 आहुतत्रभवंतो मया निमंत्रिताः आमंत्रिताः स्मः अक्रो

पा० प्रा० धनैश्शौचकरैस्सततं वृत्तचारिभिः भवितव्यं भवदिश्रमया च प्रा ३
 २ अकर्मणि सर्वायासविनिर्मुक्तैकामक्रोधविवर्जितैः भवितव्यं
 भवदिश्रमया च प्रा० अकर्मणि अर्घ्यपूर्णसजलतुलसीसुगं
 धयवकुशाक्षतसमन्वितं अर्घ्यसव्येपारणैकत्वादक्षिणेन पू
 जनम् सहस्रशीर्षेति मंत्रेण पित्रादित्रयमातामहादित्रयप्रा
 द्यसंवर्धिनः पुरुषो मादृक् सनामानो विश्वे देवाः एषो दाधेदो
 विश्वे देवाः प्रियं तां वीनसः ततो यस्य स पितृव्राह्मणाः प्रा
 गंतवः सुखा गतं पादप्रक्षालनं यत्फलं कपिलाक्षने कार्त्तिक्या
 ज्येष्ठपुष्करे तत्फलं पांडवश्रेष्ठविप्रारण्यपादशौचने विप्रपादो

दकलिन्नायावन्निष्ठिति मेदिनी तावत्पुष्करपात्रेषु पितृपितरो ज
 लम् निमंत्रणं द्विगुणकुशाक्षतदलैः पूगफलैर्गृहीत्वा अमुक
 गोत्रारण्यपुष्पपितृपितामहप्रपितामहानां अमुकामुकामुकशर्मणां
 वसुरुद्रादित्यस्वरूपाणां सपत्नीकानां अद्य कर्त्तव्ये प्रादुर्गतमभवतो
 मया निमंत्रिता आमंत्रिताः स्मः तद्येव मातामहाः अक्रोधनेरि
 त्यादिपूर्ववत् अर्घ्यपूर्णसजलतुलसीसुगंधतिलकुशादिगुणां
 क्षतसमन्वितं अर्घ्यसव्येपारणैकत्वादक्षिणेन पूजनम् यादिव्याप्रा
 पदतिमंत्रेण यादिव्याप्रायः पयसा संवभृवुर्यो अंतरिक्षा उत्सार्थि
 वीर्यो हिरण्यवर्णा यज्ञास्तानां प्रायश्चिवा सष्टं श्योना सुहवा भवं

पा. आ. नु अमुकगोत्रायुष्मत्पितृतामहप्रप्रितामहाः अमुकामुकामुक
 ३ शर्माणाः वसुरुद्रादित्यस्वरूपाः सपत्नीकाः अमुकगोत्रायुष्मन्माताम
 हप्रमातामहवृद्धप्रमातामहा अमुकामुकामुकशर्माणाः वसुरुद्रादित्य
 स्वरूपाः सपत्नीका एषपादार्धः प्रउधाविभक्तस्तेभ्योनमः सव्यम्
 आचमनम् कुशासनम् विश्वेदेवा इदमासनमास्यतां आस्ये अ
 पसव्यम् पितृव्राह्मणा इदमासनमास्यतां आस्ये आच्छादेशोपवे
 शानम् इदमासनमास्यतां आस्ये सव्यम् गृहीतप्रज्वालनम्
 कर्मप्रात्रस्थापनम् पात्रस्थासनम् एतत्तेपात्रं पात्रेपवित्रकरणम्
 पवित्रेस्थो वैष्णव्यो सवितुर्वः प्रशवः उत्पुनामिद्धि देवापवित्रेण ३

सूर्यस्पर्शमिभिः इतिकुशम् शन्नो देवीरभिरुयाः प्रायो भवंतु पीतये
 शंयोरभिरुवतुनः इतिजलम् पवोसियवयास्मद्देवोयवयादाती
 तिलोसिसोमदेत्योगोसवोदेवनिर्मितः प्रयत्नमग्निः प्रकृतिः स्वध
 धयापितुं लोकान्मृगाहीनः स्वाहा गंधपुष्पंचतुष्टीम् कर्मपा
 त्रं सुसन्नं प्राणायामं कृत्वा ॐ विष्णुर्विष्णुर्विष्णुः पृथ्वीकाक्षायनमः
 अपवित्रः पवित्रो वा सर्ववस्थागतोपि वा यः स्मरेत्पुंडरीकाक्षं सवाह्य
 भ्यांतरं शुचिः हस्तोऽसंपुटीकृत्य सप्तव्याधादशार्धेषु मृगाः कालिंजरे
 गिरो चक्रवाकाश्शरद्दीपे हंसास्सरसिप्लानसे ते पि जाताः कुरुक्षेत्रे
 ब्राह्मणैः वेदपारगाः प्रस्थिता दीर्घमध्वानं यूयं किमवसीदथ पंच

मा. आ. कोशंगयाभेत्त्रकोशमेकंगयाशिरः यत्रयत्रस्मरिष्यामिपितृणांदत्तमक्षयम्
 ४ अथसम्यग् आहारंभेगयाध्यात्वा ध्यात्वादेवंगदाधरं स्वानूपितुंनमस्त
 ध्यात्वाततः आहुसमारभेत् अथदिगंबधनम् कुशतिलैः कुर्यात् अग्नि
 व्याताः पितृगणाः प्राचीरक्षतुमेदिशम् तथावाहं षडः पातु माम्यायेपि
 तः स्थिताः पातु प्रतीचीमाज्यपास्तदत्तातु उदीचीमपिस्तमपाः पातु
 ऊर्ध्वं चैवार्यमोरक्षेकव्यवाडनलोप्यधाः रक्षोभूतपिस्तावेभ्यस्तथैवा
 सुरदोषतः सर्वतश्चाधिपस्तेषां यमोरक्षां करोतुमे तिलारक्षतुसुरान्
 भोरक्षतुसक्षान् वंक्तिर्वैश्रोत्रियोरक्षेदन्तिथिस्सर्वरक्षकः नीवीदृ
 ठीकरणम् खं वनेभ्यस्त्वमोषधीभ्यस्त्वनृणां नृपते जायते शुचिः ४

देवताभ्यः पितृभ्यश्च महायोगिभ्यश्च नमस्स्वाहायेस्वधायेनिस्यमेवन
 मोनमः इति त्रिजपेत् अथहेत्यादिप्रतिज्ञां कृत्वा सजलाक्षतंग्राह्यं अ
 स्मापित्रादित्रयमातामहादित्रय आहु संवधिनां पुरुरवो माद्रवसनात्ना
 विश्वेषां देवानां जलंगृहीत्वा यस्यम् अमुकगोत्राणां वसुरुद्रा
 युष्मात्पितृपितामहप्रपितामहानां अमुकामुकामुकशर्मणां वसुरुद्रा
 दित्यस्वरूपाणां सपत्नीकानां अमुकगोत्राणां युष्मान्मातामहप्रमाता
 महवृद्धप्रमातामहानाममुकामुकामुकशर्मणां सपत्नीकानां विश्वेदे
 वपूर्वकं अथपरपाक्षिकं पार्वरा आहु महं करिष्ये कुशवटब्राह्मणस्य
 जलंक्षिपेत् सव्यम् दृष्टिनिपापातादेर्देवात्याकादीनां पवित्रता

मा० प्रा० स्तु याकप्रोत्स आसनदानम् विश्वेदेवो कुशासनम् पित्रादित्रयमा
 तामहादित्रयप्रादुर्लभं धिनां पुरुरवो मादृवसनास्तो विश्वेदेवानां
 इदं कुशासनं वोनमः अपसव्यम् पितृवात्मरासनं द्विगुणकुशं अ
 मुकगोत्राणां युष्मत्पितृ पितामह प्रपितामहानाममुका मुका मुकश
 र्मणां अमुकगोत्राणां युष्मन्मातामह प्रमातामह वृद्ध प्रमातामहा
 नाममुका मुका मुकशर्मणां वसुहद्रादित्यस्वरूपाणां सप्तर्षीकानां इदं
 कुशासनं षडधा विभज्य युष्मभ्यं स्वधानम् सव्यम् आवाहनं सकुशा
 ततदलैः पूगफलगृहीत्वा पित्रादित्रयमातामहादित्रयप्रादुर्ल
 बं धिनः पुरुरवो मादृवसनास्तो विश्वान्देवानां वाहयिष्ये ॐ प्रावा ५

ह्य विश्वेदेवास आगताः शृणुताम इमं श्रुत्वा वं ये मे अंतर्हिते य उपा
 द्ये विष्टाये अग्निजिह्वा उत वायदत्रा आसद्योस्मिन्वर्हिषिमादयध्वं
 आगच्छतु महाभागा विश्वेदेवास महावलाः ये यत्र विहिताः प्रादुर्लभा
 धाना भवेतुते अपसव्यम् अमुकगोत्राण्युष्मत्पितृ पितामह प्रपिताम
 हान् अमुका मुका मुकशर्मणाः वसुहद्रादित्यस्वरूपां सप्तर्षीकानं पितृ नृ
 प्रावाहयिष्ये ॐ प्रावाहाय उशंतस्त्वानिधीमह्युसंतस्समिधीमहिउसं
 न्वसत आवाह पितृक विषेतवे इत्यावाह्यतिलान् विकंदेन प्रार्थयेत् आ
 यंतु नः पितरः सोम्यासो अग्निष्वाताः पथिभिर्देवयानैः अस्मिन्जरे
 स्वधया मदं स्वधिवुवंतुते वंस्त्वस्मान् एवं मातामहादीनामपि सव्यम् हस्ता

पा. श्री. ६ धेदानम् देवपात्राणि परिपूर्णानि संतु देवपात्रं संपन्नं सुसंपन्नं देवपात्रं सव्यं
 पारंगोष्ठत्वादक्षिणेन पूजनम् सहस्रशीर्षेति मंत्रेण पित्रादित्रयमातामहा
 दित्रयश्राद्धसंबन्धिनः पुरुषो मातृसनामानो विश्वे देवा एष हस्तार्धे वो नमः
 अर्धे पुनः प्रत्यर्धे मस्तु उदकस्पर्शनम् अपसव्यम् पितृपात्राणि परिपूर्णानि
 संतु पितृपात्रे सव्ये पारंगोष्ठत्वादक्षिणेन पूजनम् पादिव्याग्रापदतिमंत्रेण
 वामजान्वया ॥ अमुकगोत्रयुष्मापितः अमुकशर्मन् वसुस्वरूपसपत्नीक
 एष हस्तार्धे स्ते स्वधा अर्धे अमुकगोत्रयुष्मापितामहः अमुकशर्मन् रुद्र
 स्वरूपसपत्नीक एष हस्तार्धे स्ते स्वधा अर्धे अमुकगोत्रयुष्मापितामहः
 अमुकशर्मन् आदित्यस्वरूपसपत्नीक एष हस्तार्धे स्ते स्वधा अर्धे माताम

हपात्रं सव्ये पारंगोष्ठत्वादक्षिणेन पूजनम् पादिव्याग्रापदतिमंत्रेण अमु
 कगोत्रयुष्मापितामहः अमुकशर्मन् वसुस्वरूपसपत्नीक एष हस्तार्धे स्ते स्व
 धा अर्धे अमुकगोत्रयुष्मापितामहः अमुकशर्मन् रुद्रस्वरूपसपत्नीक ए
 ष हस्तार्धे स्ते स्वधा अर्धे अमुकगोत्रयुष्मापितामहः अमुकशर्मन् आ
 दित्यस्वरूपसपत्नीक एष हस्तार्धे स्ते स्वधा अर्धे प्रथमे पात्रं संप्रवान्सम
 वनीय देवपात्रेक्षितं संप्रवान्समवनीय शृङ्गं तां लोकाः पितृषदनाः पितृ
 षदनमसि पात्रं न्युज्जकरांतदुपरिकुशत्रयनिधानं सव्यम् गंधादिदानम् प्रतितां क
 पित्रादित्रयमातामहादित्रयश्राद्धसंबन्धिनः पुरुषो मातृसनामानो विश्वे
 देवाः अर्चनादियदत्तं विश्वे देवाः प्रियं तां वो नमः अपसव्यम् पितृवाहिराणा

पा.श्रा. चैनंतथैव अमुकगोत्रायुष्मत्पितृपितामहप्रपितामहायमुकामुकामुकशर्मा
 राः अमुकगोत्रायुष्मन्मातामहप्रमातामहवृद्धप्रमातामहाअमुकामुकामुक
 शर्माः अर्चनादियदुत्तंवउधाविभज्यपुष्पभ्यंस्वधानमः सव्यम् प्राचमनं
 विश्वेदेवाब्राह्मणाः अग्नौकरांकरिष्ये ॐ कुरुष्वभोजनदानम् अप्रसव्यम्
 घृताक्तमन्नमुद्धृत्यपितृब्राह्मणामातामहब्राह्मणाअग्नौकरांकरिष्ये ॐ
 कुरुष्व अग्नयेकव्यवाहनायस्वाहा इदमग्नयेकव्यवाहनाय सोमायपितृ
 मतेस्वाहाइदं सोमायपितृमतेस्वाहा त्रिभिस्तस्मीम् सव्यम् यथाच
 क्रायुधोविष्मुस्त्रैलोक्यं परिरक्षति एवंमंडलमस्मेतत्सर्वभूतानिरक्षतु प
 रिवेष्टणाम् कराभ्यांस्वस्तिकं कृत्वा पृथिवीतेपात्रंद्यौरपिधानंब्राह्मणस्य ७

मुखेअमृतेअमृतं जुहोमिस्वाहा इदमन्नंइदमापःइदमाज्यंइदमेक्षवं एत
 त्सर्वं हविर्विष्मोहव्यंश्च अंगुष्ठमन्येवगाह्य इदंविष्मुर्विचक्रमेत्रेधानिदधे
 पदंसमृद्धमस्यपाथं सुरेस्वाहा यवान्नीकीर्य जलं गृहीत्वा पित्रादित्रयमा
 तामहादित्रयश्राद्धसंबन्धिनांपुरु रवेभाटवसनामानोविश्वेदेवाः इदमन्नं
 घृतायुषस्करसहितमुपनीतमुपनेव्यमानंचब्राह्मणभोजनत्प्रियंयेतेवि
 श्वेदेवाः प्रियंतां वोनमः अप्रसव्यम् पृथिवीतेपात्रंद्यौरपिधानंब्राह्मणस्य
 मुखेअमृतेअमृतं जुहोमिस्वधा इदमन्नंइदमापःइदमाज्यंइदमेक्षवं
 तत्सर्वं कविः विष्मोहव्यंश्च अंगुष्ठमन्येवगाह्य इदंविष्मुर्विचक्रमेत्रे
 धानिदधे पदंसमृद्धमस्यपाथं सुरेस्वाहा तिस्रान्नीकीर्य तथैवमाताम

प्रणवव्याहृतिपूर्वकां गायत्रीं जपेत् अप सव्यम् ८
 पा. प्रा. हनं. अमुकगोत्राणां युष्मत्पितामहं प्रपितामहा अमुका
 मुका मुकशर्माणाः वसुरुद्रादित्यस्वरूपास्तपनीका अमुकगोत्रायुष्म
 मातामहप्रमातामहवदप्रमातामहा अमुका मुका मुकशर्माणावसुरु
 द्रादित्यस्वरूपास्तपनीका इदमन्नं ह्यतां कथं युष्मत्स्वरूपास्तपनीका
 पनेष्यमानं च ब्राह्मणभोजनं तन्निष्येत् तं उधाविभज्य युष्मभ्यं स्वधानम्
 सव्यम् आपोशानदानं विश्वेदेवा अमृतं युषध्वं युषामः अप सव्यम्
 आपोशानदानं पितृब्राह्मणाः अमृतं युषध्वं युषामः मातामहब्राह्मणाः
 अमृतं युषध्वं युषामः सव्यम् विकारासनम् असंस्कृतप्रणीतानां त्या
 गिनां कुलशोषिताम् उच्छिष्टभागद्येयानां दर्भेषु विकारासनम्

विकारासनम् अनिदग्धाश्च ये जीवापेप्यदग्धाः कुले मम भूमौ दत्तेन
 तप्यंतु तप्रायांतु परांगतिम् अर्घ्यतोयपिंडानां दीपेत् कुशत्यागः सव्यम्
 हस्तपादप्रक्षालनम् आचमनम् यथास्थानं मुपविश्य कुशौपग्रहं
 रां विष्णुस्मरणम् चुलुकदानं विश्वेदेवा ब्राह्मणाः इदं वश्चुलुकं अप
 सव्यम् चुलुकदानं पितृब्राह्मणाः इदं वश्चुलुकं मातामहब्राह्मणाः
 इदं वश्चुलुकं सव्यम् गायत्रीं मधुमतीं जापः मधुमधुमधुमधुवातां
 ता यते मधुक्षरं तिसिंधवः माध्वीर्नक्षत्रं धीर्मधुनक्तं मुतो वसो मधुम
 त्पार्थिवश्शरजः मधुद्वोरस्तुनः पितामधुमानो वनस्पतिर्मधुमांस्तु
 सूर्यः माध्वीर्गोवो भवंतुनः विश्वेदेवा ब्राह्मणाः संप्रास्थं प्राः स्मः

पा.श्रा.
८

अपसव्यम् पितृ ब्राह्मणाः मधुमधुमधुत प्रास्यत प्रास्मन्तथैवमाता
मह ब्राह्मणाः शेषमन्नं किंक्रियत इष्टे सह मुज्यताम् पिंडदानार्थं वेदि
कालेन नमः अयोध्यादि सप्तपुरी स्मरताम् अयोध्यामथुरामाकाशी
कांचीवंतिकापुरी द्वारावती ज्ञेया सप्तैता मोक्षदायिकाः अग्निं प्रणमयति ये
रूपाणि प्रतिमुचमाना असुरास्ततः स्वधाया चरंति परापुरे निपुरोयेभ
रं सग्निं ह्यैलोकात् प्रादुदात् यस्मादग्निं प्रणमयति रेखाकरसाम् अ
पहता असुरारंक्षांश्च शिवेदिषट् गमजानुभूमौ निधाय अमुकगोत्रयु
ष्मत्पितरमुकशर्मन् वसुस्वरूप पिंडासनमवने निह्व अमुकगोत्रयुष्म
त्पितामह अमुकशर्मन् रुद्रस्वरूप पिंडासनमवने निह्व अमुकगोत्र

युष्मत्पितामह अमुकशर्मन् आदित्यरूप पिंडासनमवने निह्व अमुक
गोत्रयुष्मन्मातामह अमुकशर्मन् वसुस्वरूप पिंडासनमवने निह्व अमु
कगोत्रयुष्मत्पितामह अमुकशर्मन् रुद्रस्वरूप पिंडासनमवने निह्व अ
मुकगोत्रयुष्मद् रुद्रप्रमातामह अमुकशर्मन् आदित्यस्वरूप पिंडासनम
वने निह्व ततो वेदिकोपरि उपमल्लसदृक्षुर्नान्मुष्टिपरिमितान्दक्षिणा
ग्रान्कुशानास्तीर्ष्य पिंडदानम् कपित्थप्रमाणां कृत्वा अमुकगोत्र अ
स्मत्पितरमुकशर्मन् वसुस्वरूप सपत्नीक एततेन शं स्वधा इयं भूमिर्गया
इदमुदकं फल्गुतीर्थस्य गंगासतं मुक्तराचमनं इदं पित्रे अमुकगोत्रयु
ष्मत्पितामह अमुकशर्मन् रुद्रस्वरूप एततेन शं स्वधा इयं भूमिर्गया

१० श्रीः इदमुदकं फल्गुतीर्थस्य गंगामृतं पुष्कराचमनम् इदं पितामहाय अमुक
 गोत्रयुष्मात्प्रपितामहः अमुकशर्मन्नादित्यस्वरूप एतत्तेन श्वधा इयं भू
 मिर्गया इत्यादि इदं प्रपितामहाय अमुकगोत्रयुष्मात्तामहः अमुक
 शर्मन्वसुरूपसपत्नीक एतत्तेन श्वधा इयं भू मिर्गया इदमुदकं फल्गु
 तीर्थस्य गंगामृतं पुष्कराचमनम् इदं मातामहाय अमुकगोत्रयुष्मात्प्रपि
 तामहः अमुकशर्मन्वरूप एतत्तेन श्वधा इयं भू मिर्गया इदमुदकं
 फल्गुतीर्थस्य गंगामृतं पुष्कराचमनम् इदं प्रमातामहाय अमुकगोत्र
 युष्माद्वृद्धप्रमातामहः अमुकशर्मन्प्रादित्यरूप एतत्तेन श्वधा इयं
 भू मिर्गया इदमुदकं फल्गुतीर्थस्य गंगामृतं पुष्कराचमनम् इदं वृद्ध १०

प्रमातामहाय मूलपुरुषेभ्यो नमः मूलमातामहेभ्यो नमः कुशमूलेन
 कश्योक्षये लेपभागमुजस्तप्यंतु कुशस्यागः सव्यमरुस्तपादप्रक्षाल
 नम् आचमनम् अप्रसव्यम् अक्षतान्तरहीत्वा अत्र पितरो मादयध्व
 म यथाभागमावृषायध्वमसव्यम् उदङ्मुखेन श्वासानियमं कृत्वा
 शुभं चिंत्य अयुष्कामो यथाकामो वृद्धिकामस्तथैव च आरोग्यधनकाम
 अथ सर्वकामा भवंतु ते अप्रसव्यम् असीमदंत पितरो यथाभागमावृषायि
 षत अक्षतप्रक्षेपः प्रत्यवने जने पूर्ववत् अमुकगोत्रयुष्मात्पित अमुकश
 र्मन्वरूपसपत्नीकपिंडं प्रत्यवने निक्ष्वेयमेव पितामहादीनामपि सर्वेषां
 नीवी विसृज्य नमो वदतिष्ठं जलिकररां नमो वः पितरो रसायनसौ विः

धा. आ. तरोदेमातह पितरोवासः पितरश्शोषायनमोवः पितरोजीवायनमोवः पि
 ११ तरः स्वधायै नमोवः पितरोद्योरायनमोवः पितरोमन्यवेनमोवः पितरः पि
 तरोनमोवोग्रहन्नः पितरोदत्तमोवः पितरोदेष्टेतद्धः पितरोवासः आध
 तपितरोगर्भकुमारं पुष्करस्त्रजयथेहपुरुषोसत् स्त्रदानम् एतद्धः पित
 रोवासः एतद्धोमातामहावासः ऊर्जकरागम ऊर्जवहंतीरमत्तं दत्तं पयः
 कीलालं परिश्रुतं स्वधास्थतर्पयतमे पितरं पिंडार्चं पितृभ्यः स्वधायि
 भ्यः स्वधानमः पितामहेभ्यः स्वधायिभ्यः स्वधानमः प्रपितामहेभ्यः स्वधा
 यिभ्यः स्वधानमः मातामहेभ्यः स्वधायिभ्यः स्वधानमः प्रमातामहेभ्यः स्व
 धायिभ्यः स्वधानमः वृद्धप्रमातामहेभ्यः स्वधायिभ्यः स्वधानमः अक्ष
 नपितरः अतीतयंतपितरः शुंधध्वं पुनंतुमापितरः सोम्यासः प्रसुक ११

गोत्रायुष्मत्पितृपितामहप्रपितामह अमुकामुकामुकशर्मा रावसुरु
 द्रादित्यस्वरूपाः अमुकगोत्रायुष्मन्मातामहप्रमातामहवृद्धप्रमाता
 महा अमुकामुकामुकशर्मा रावसुरुद्रादित्यस्वरूपा एतेषां पिंडासं
 वंधिनां अत्र चंदनगंधपुष्पाक्षतधूपदीपनैवेद्यातां वूलपूंगीफलनादि
 यद्भुजं धउधाविभज्य युष्मभ्यं स्वधानम् सव्यम् सुप्रोक्षितमस्तु शिवा
 आपस्तंतु सोमनस्यमस्तु अक्षतंचादिसृंचास्तु ततोपसव्यम् सुप्रो
 क्षितमस्तु शिवा आपस्तंतु सोमनस्यमस्तु अक्षतंचादिसृंचास्तु सव्यम्
 ततोमूर्द्धीभिषेकः अस्मत्कुले दीर्घमायुरस्तु शांतिरस्तु पुष्टिरस्तु वृद्धिरस्तु
 यच्छ्रेयंतदस्तु यत्पापं ते गंतव्यं रास्तु द्विपदेभ्यश्चतुः पदेभ्यः शांतिः

पा. श्रा.
१२

शान्तिः श्रीर्भवतु अथ सव्यम् अक्षयोदकदानम् अमुकगोत्रस्य युष्माकितुः
अमुकशर्मणः एतत्सर्वं यदुत्तं तदक्षय्यमस्तु अक्षीयतु अमुकगोत्रस्य यु
ष्माकितामहस्य अमुकशर्मणः एतत्सर्वं यदुत्तं तदक्षय्यमस्तु अक्षीयतु
अमुकगोत्रस्य युष्माकितामहस्य अमुकशर्मणः एतत्सर्वं यदुत्तं तदक्ष
य्यमस्तु अक्षीयतु अमुकगोत्रस्य युष्माकितामहस्य अमुकशर्मणः एत
त्सर्वं यदुत्तं तदक्षय्यमस्तु अक्षीयतु अमुकगोत्रस्य युष्माकितामह
स्य अमुकशर्मणः एतत्सर्वं यदुत्तं तदक्षय्यमस्तु अक्षीयतु अमुकगोत्रस्य
युष्माकितामहस्य अमुकशर्मणः एतत्सर्वं यदुत्तं तदक्षय्यमस्तु
आशीर्ग्रहणम् अघोराः पितरस्संतु अघोरामातारस्संतु सव्यम् गो १२

त्रं नो वर्द्धतां वर्द्धतु दातारो नो वर्द्धतां वर्द्धतु संततिर्वर्द्धतां वर्द्धतु लक्ष्मीर्वर्द्ध
तां वर्द्धतु वेदा वर्द्धतां वर्द्धतु अञ्जानो माव्यगमतमागात्र बहुदेयं च नो
अस्तु अस्तु अन्नं च नो बहु भवेद्भवतु अतिथीश्च लभे महिलं भध्वं याचि
तारश्च नः संतु संतु मास्मायाचिष्मकं च न मायाचेथाः एता एव प्राशिष
स्संतु श्रियं कुर्वतु आयुष्मान् धनवान् पुत्रवान् राजवान् श्रीलक्ष्मीकामा
युर्भवतु तिलकम् नित्यानुष्ठानसंनिष्ठा सर्वदा यज्ञबुद्धयः पितृमातृपराः
संतः संत्वस्मत्कुलजानराः यंकामं कामयते सोऽस्मै कामः समृध्यते स्वधावा
चनार्थं सपवित्रान् कुशानास्तीर्थस्वधाधाचयिष्येर्वीच्यतां अथ सव्यम् अ
मुकगोत्रस्य युष्माकितपितामहप्रपितामहेभ्यः अमुकामुकामुकशर्म

वा. श्री.
१३

प्रमुक्तगिरेभ्यो युष्मन्मातामहप्रमातामहवृद्धप्रमातामहेभ्यः २
भ्यः स्वधोच्यतां प्रस्तुस्वधा प्रमुक्तगिरेभ्यः स्वधोच्यतां प्रस्तुस्व
धा न्युजयात्रोत्थापनं विंशग्राणि चालयेत् मे पितरः स्वर्गस्वस्थानवास
ततो दक्षिणासंकल्पः सव्यम् पित्रादित्रयमातामाहादित्रयश्राद्धसंबन्धि
नां पुरुषो मातृवसनाम्नां विश्वेमां देवानां कृते तत्पार्वशश्राद्धसंगतासि
धार्थं हिरण्यं तन्निः कृपणी दक्षिणां वायथा परिमितां तुभ्यमहं संप्रद
दे अथ सव्यम् प्रमुक्तगोत्राणां युष्मत्पितृपितामहप्रपितामहानां प्रमु
क्तगोत्राणां वसुरुद्रादिसर्वरूपाणां सपत्नीकानां प्रमुक्तगो
त्राणां युष्मन्मातामहवृद्धप्रमातामहानां प्रमुक्तगोत्राणां
कृते तत्पार्वशश्राद्धपतिष्ठासि धार्थं रजतं तन्निः कृपणी दक्षिणां वा प्र १३

यत्क

द्यदिने अथ परमपि किंचिद्दीयते नानामगोत्रेभ्यो ब्राह्मणेभ्यः प्रिशिष्टं वि
शिष्टेभ्यः स्त्रीपुरुषेभ्यः बाले कुमारैर्भ्यः दीनानाथेभ्यः शत्रुर्वर्तेभ्यः
कोरात्रं पकान्नां आत्महारयत्पहारवहिः कृतयामि नीयामपर्यंतं पितुः
परमोपकाराय यदा स्पृष्टं धाविमज्ययुष्मभ्यं स्वधानमः सव्यम् अस्य
विधेन्यूनानि रित्तं तत्तत्सुक्तं तमस्तु यन्न कृतं तच्छ्राद्धं वाचनान् त्वत्सोः
प्रसादात्सर्वविधेः परिपूर्णास्तु शमीपत्रप्रमारो न विंशदद्याद्गयागि
रे उद्धरेत्सप्तगोत्राणिकुलमेकोत्तरं शतम् हूरिः पितृणां प्रसादोस्तु
गयाश्राद्धफलमस्तु अथ सव्यम् मध्यपीडं विसर्जयेत् सव्यम् स्था
नपूजा शंखचक्रादीन् निखित्वा हिमशि शिरवस्तं ग्रीष्मवर्षाशरद्भ्यो

रा. प्रा.
२४

२४/३
१४/३
नमः शंखाय नमः चक्राय नमः अपसव्यम् पिंडानुस्थाप्य वामस्कंधे धृ
त्वा सर्वोभूत्वा प्राच्याय पुनरपि प्रपश्योभूत्वा वेदिकोपरि धृत्वा मे
पितरः स्वर्गं स्वस्थानवासिनस्संतु वाजे वाजे वत वाजिनो नो धनेषु विप्रा
अमृताः तत्रास्य मध्वः पितृभ्यो मादयध्वं त प्रायंति पथिभिर्देवयानैः
सव्यम् विश्वे देवाः स्यास्ति भवंतो ब्रुवंतु अपसव्यम् ग्रामावाजस्य प्रस
वो यगम्या देवेद्या वा पृथिवी विश्वरूपे ग्रामा गंतो पितरामा तरा चामा
सोमो अमृतत्वेन गम्यात् सव्यम् पात्रमुत्थाय दीपं निवार्य हरिं स्मरेत्
प्रसादात् कुर्वतां कर्म प्रच्यवेदध्वरेषु भूत स्मरणा देवतद्विष्णोः संपूर्णं
स्यादिति श्रुतिः पिंडान्जले प्रदीप्तोऽग्नौ वा द्दियेत् गां ब्राह्मणं मजं वामो १४